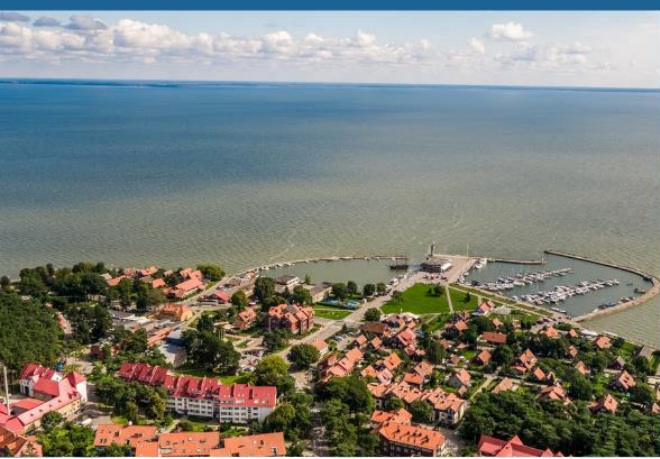
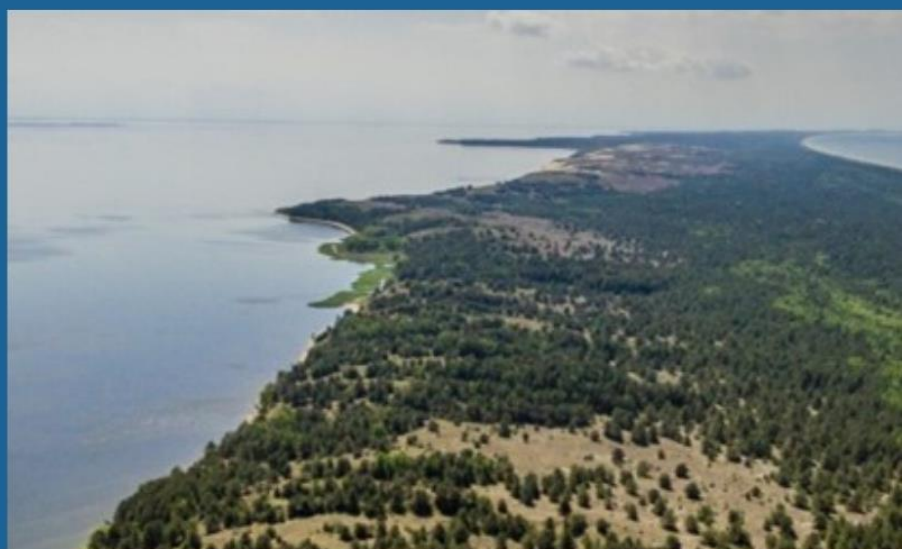

NERINGOS SAVIVALDYBĖS STRATEGINIS PLĖTROS PLANAS 2021–2030 METAMS

SANTRAUKA

Neringa, 2021

Gerbiamieji Neringos gyventojai, kurorto svečiai,

Neringa yra unikali keliaujančių, kvapą gniaužančių, aukščiausių šiaurės Europoje smėlio kopų vietovė. Kraštas iš trijų pusių skalaujamas vandens. Jau daug metų Neringa garsėja kaip žaliasis, subalansuotos plėtros principus diegiantis kraštas, pelnęs tarptautinį pripažinimą, ir įvertintas užsienio žiniasklaidos.

Ne kartą buvome įvertinta kaip savivaldybė, kurioje geriausia gyvenimo kokybė Lietuvoje. Savivaldybė – kurioje saugiausia. Nidos ir Juodkrantės paplūdimiams suteikta Mėlynoji vėliava, o Kuršių nerija, kurios teritorijoje ir yra Neringa, įtraukta į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą, kartu su esančiu unikaliu gamtos ir kultūros paveldu.

2021 m. Neringa gavo Lietuvos kultūros sostinės titulą. Šis titulas padės Neringai atskleisti krašto identitetą, paskatins didesnes investicijas į kultūrą, atvers naujas galimybes tarptautinių santykių plotmėje, sudarys sąlygas kultūros politikos, kūrybinių inovacijų ir kultūrinio turizmo raidai.

Siekdami gerovės Neringai, užtikrindami pradėtų darbų tęstinumą ir užtarnauto pripažinimo išlaikymą, didžiausią dėmesį šiandien, turime skirti darnaus pajūrio ir vandens turizmo vystymuisi, siekiant mažinti sezoninį, kuriant patrauklią aplinką ne tik krašto svečiams, tačiau taip pat ir savivaldybės gyventojams.

Todėl yra užsibrėžtas kryptingas tikslas – Neringa 2030 m. bus klestinti savivaldybė su socialiai atsakinga bendruomene, turinti aiškų identitetą, saugią ir patrauklią kultūrinę, gamtinę aplinką bei išskirtinio kurorto kultūrą.

Šios kryptys atsispindi ir Neringos savivaldybės strateginiame plėtros plane iki 2030 metų. Šis dokumentas – bendradarbiavimo rezultatas tarp jo rengėjų, Neringos savivaldybės tarybos, administracijos, savivaldybės įstaigų, įmonių ir kurorto verslo atstovų bei bendruomenės.

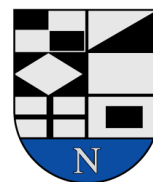
Tikiu, kad sėkmingo planavimo, tolimesnio atsakingo ir kruopštaus darbo bei šiuo dokumentu numatytų įgyvendinti priemonių dėka, Neringa ir jos gyventojai galės didžiuotis verslui draugiška aplinka, į kraštą pritrauktomis investicijomis bei gausniais turistų srautais ne tik vasaros sezono metu.

Artėjantis krašto dešimtmetis yra visų mūsų rankose, tik nuo čia gyvenančių, kuriančių ir dirbančių priklausys, kokiais laimėjimais šis kraštas pasižymės ateityje.

Tebūna garsi Neringa pasaulyje ne tik švariais smėlėtais paplūdimiais, unikaliu kultūriniu kraštovaizdžiu, bet ir savo bendruomene – tolerantiška viso pasaulio piliečiams, gebančia harmoningai derinti Kuršių nerijos gamtos ir kultūros ypatumus su čia gyvenančių ir besilaukiančių poreikiais.

Neringos savivaldybės meras

Darius Jasaitis

IVADAS

Neringos savivaldybės strateginis plėtros planas iki 2030 metų (toliau – SPP) rengtas atsižvelgiant į pagrindinius strateginio planavimo dokumentų rengimo principus¹ (darnumas ir integralumas, veiksmingumas ir orientavimas į rezultatus, efektyvumas ir finansinis ilgalaikis tvarumas, įrodymais grįstas valdymas, bendradarbiavimas, atvirumas ir įtraukimas, lyčių lygybė). Rengiant *Neringos strateginį plėtros planą iki 2030 metų* taikytos lyginamosios, aprašomosios ir santykinų rodiklių, loginės priešasčių ir pasekmių analizės bei ekspertinio vertinimo metodai.

Darnumas ir integralumas	Veiksmingumas ir orientavimas į rezultatus	Efektyvumas ir finansinis ilgalaikis tvarumas	Įrodymais grįstas valdymas	Bendradarbiavimas
SPP suformuluoti loginiais ryšiais susieti tikslai, uždaviniai bei planuojami pasiekti rezultatai. SPP sudaro sąlygas pasiekti ilgalaikę ir darnią pažangą, užtikrinant veiksmingą finansų panaudojimą. 	Priimant, planuojant ir įgyvendinant SPP pagrindinis dėmesys skiriamas strateginiams tikslams, pažangos ir tęstinės veiklos uždaviniams nustatyti. Užtikrinant jų įgyvendinimą laiku ir pasirenkant tinkamiausius būdus bei atsisakant vertės nekuriančios veiklos ar funkcijų. 	SPP nustatytų tikslų ir rezultatų siekiama mažiausiomis sąnaudomis, racionaliai paskirstant išteklius ir nuolat ieškant veiklos efektyvumo didinimo rezervų bei naujų veiklos tobulinimo būdų. 	Sprendimų priėmimas pagrįstas pasiektų rezultatų stebėsenos duomenimis ir sprendimų finansinio, administracinio, socialinio ir kitų poveikių išankstiniu vertinimu. 	SPP rengiamas ir įgyvendinamas pasitelkiant bendradarbiavimą, racionaliai naudojant turimus resursus.
Lyčių lygybė 	SPP atsižvelgiama į lyčių aspekto integravimą planavimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapais, siekiant užkirsti kelią kliūtims susidaryti arba galimybių apribojimams, kurie gali sukelti nepageidaujamas pasekmes moterims ar vyrams.		Atvirumas ir įtraukimas 	SPP rengiamas įtraukiant visas suinteresuotas šalis, taip pat konsultuojantis su visuomene, socialiniais ir ekonominiais partneriais. Informacija apie pasiektą pažangą ir panaudotas lėšas aiški, suprantama ir viešai prieinama.

1. pav. Strateginio planavimo dokumentų rengimo principai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijas

Neringos savivaldybei aktualių strateginio planavimo dokumentų analizės dalyje nagrinėjami pagrindiniai nacionaliniai, regioniniai ir vietiniai strateginio planavimo dokumentai, kuriais vadovaujantis rengtas *Neringos savivaldybės strateginis plėtros planas iki 2030 metų*. Vidaus ir išorės aplinkos analizė apima savivaldybės ekonominės-socialinės būklės analizę ir išvadas, kurios pagrindžia *Neringos savivaldybės strateginio plėtros plano iki 2030 metų* prioritetų, tikslų ir uždavinių pasirinkimą. Analizės tikslas – visapusiškai įvertinti Neringos savivaldybės valdymo srities plėtrai svarbius vidaus ir išorės veiksnius: pateikti bendrąją informaciją apie Neringos savivaldybę, atlikti demografinės aplinkos analizę (demografinė situacija, užimtumas ir darbo rinka), ekonominės aplinkos analizę (ekonomika ir verslas, statyba ir gyvenamasis fondas; turizmas, gamtos ir kultūros paveldas), socialinės aplinkos analizę (švietimas, sveikatos priežiūra, socialinė apsauga, kultūra ir menas, sportas, nevyriausybinės organizacijos, bendruomenės ir jaunimo politika, viešasis saugumas), aplinkos apsaugos analizę, infrastruktūros analizę (transportas ir susisiekimas, inžinerinė ir energetinė infrastruktūra, technologinė aplinka). Vidaus ir išorės aplinkos analizei buvo pasirinktas penkerių

¹ Pagal Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijas

metų analizės laikotarpis, nagrinėjant kuo naujesnius, išoriniuose statistikos šaltiniuose prieinamus duomenis. Analizė vykdyta lyginant šalies bei Birštono, Rietavo, Pagėgių savivaldybių ir Palangos miesto duomenis. Turizmo srityje analizė vykdyta lyginant šalies bei Birštono, Druskininkų savivaldybių ir Palangos miesto duomenis. Vidaus ir išorės aplinkos analizės išvadoms suformuluoti taikyti politinės, ekonominės, socialinės, technologinės (toliau – PEST) ir stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių (toliau – SSGG) analizės metodai. Taigi, Neringos savivaldybės strateginį plėtros planą 2021-2030 metams sudaro šios struktūrinės dalys:

- Esamos situacijos (aplinkos ir išteklių) analizė;
- Stiprybių, silpnybių, grėsmių ir galimybių (SSGG) analizė;
- Politinės, ekonominės, socialinės, technologinės aplinkos analizė;
- Vizija ir plėtros prioritetai;
- Priemonių planas;
- Įgyvendinimo stebėsenos sistema.

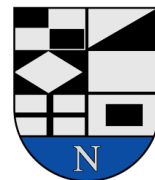

2. pav. Neringos SPP rengimo procesas

Šaltinis: sudaryta autorių

Rengiant Neringos savivaldybės strateginį plėtros planą iki 2030 metų buvo atsižvelgta į šiuo metu galiojančius aktualius dokumentus: Lietuvos Respublikos (toliau – LR) regioninės plėtros įstatymu, Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, Neringos savivaldybės turizmo rinkodaros ir komunikacijos strategija 2016-2022 metams, Klaipėdos regiono turizmo rinkodaros 2016-2022 m. strategija, Neringos savivaldybės darnaus judumo strateginiu planu, Neringos savivaldybės kultūros politikos kaitos gairėmis 2020-2030 ir kt.

Baigiamojo Neringos savivaldybės strateginis plėtros plano 2021-2030 metams rengimo etapo metu atskiros strateginio plėtros plano dalys buvo pristatytos Neringos savivaldybės strateginio planavimo darbo grupei ir tarybos nariams. Šiame etape Neringos savivaldybės strateginio plėtros plano 2021-2030 metams projektas bei su juo susiję dokumentai buvo patalpinti Neringos savivaldybės tinklapyje - visuomenė galėjo susipažinti su Neringos savivaldybės strateginio plėtros plano 2021-2030 metams projektu.

NERINGOS SAVIVALDYBĖS VIZIJA IR PRIORITETAI

GYVENTOJUS dalyvauti NERINGOS gyvenime ir jausti didelę atsakomybę už ją.

SVEČIUS, kuriems Neringa sukuria jaukumo ir vienybės su gamta pojūtį – visi jaučiasi kaip namie.

3. pav. Neringos vizija „Neringa 2030“

Šaltinis: sudaryta autorių

Igyvendinus šią viziją - Neringa 2030 m. yra klestinti savivaldybė su socialiai atsakinga bendruomene, turinti aiškų identitetą, saugią ir patrauklią kultūrinę, gamtinę aplinką bei išskirtinio kurorto kultūrą. Gamta ir gyvenvietės darniai dera tarpusavyje, darnaus pajūrio ir vandens turizmo koncepcija, puoselėjama įtrauki ir unikali aplinka ir kultūros paveldas, teritorijos UNESCO statusas. Atsižvelgiant į Neringos krašto unikalumą, suformuoti vizijos unikalumo ir sąsajų su vieta pagrindiniai principai, į kuriuos atsižvelgiant suformuoti Vizijos iki 2030 m. prioritetai ir uždaviniai, skirti išspręsti šiuo metu egzistuojančias problemas, bei užtikrinti ir palaikyti tvarų krašto vystymąsi visose srityse.

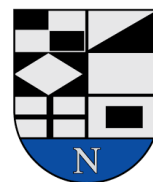
Unikalus kurortas

Neringa yra unikali keliaujančių, kvapą gniauziančių, aukščiausių šiaurės Europoje smėlio kopų vietovė. Tai kurortas, kurį iš dviejų pusių skalauja vanduo, kuriame atvykę svečiai įkvepia ir susitapatina su kurorto ekologiška aplinka, švari ir skaidriu jūros vandeniu, balto smėlio paplūdimiais (paplūdimiai turi Mėlynoji Vėliava sertifikatą) ir gaiviu oru. Kuršių nerija, kurios dalis yra Neringa – įtraukta į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą. Tai vienintelis miestas, kuriame galima sutikti raštais išmargintų besisukiojančių žirgelių bei vėtrungių – pagrindinis Neringos gyventojų užsiėmimo, žvejybos, iliustravimas. Kurorto unikalumas atsispindi ne tik vizijoje, tačiau taip pat turi sąsajas su kurorto prekinio ženklu: „Neringa: legenda, kuri įkvepia“. Neringos legenda, kraštovaizdžiai ir unikalios tradicijos įkvepia tapytojus, fotografus bei rašytojus. Jau daug metų Neringa garsėja kaip žaliasis, subalansuotos plėtos principus diegiantis, kurortas, turintis ne tik gamtos dovanotus išteklius – gryną, sveikatinimo savybėmis pasižymintį orą, švairius paplūdimius ir aukščiausius kokybės standartus atitinkantį maudyklų vandenį Baltijos jūroje, bet Neringoje taip pat aktyviai propaguojama ekologiška gyvensena, darnus judumas, skatinamas alternatyvus susisiekimas vandens transportu bei dviračiais. Kuriam sportui, aktyviam laisvalaikiui bei šeimoms draugiška aplinka. Todėl Neringa yra labai palanki erdvė pasaulyje sparčiai populiarėjančiai darbo su atostogomis derinimo (angl. workation) formai ir lėto miesto (angl. Cittaslow) judėjimo populiarinimui.

Neringos unikalumas ir išskirtinumas sudaro sąlygas ir galimybes stiprinti rekreacinę veiklą, pirmiausia – sveikatingumo, vandens turizmą. Kraštas unikalus ir turtingas ne tik gamtiniais išteklių, tačiau taip pat unikalium istoriniu ir kultūriniu paveldu, kurį pasitelkus galima stiprinti turizmo veiklas. Neringa, kaip turistų traukos centras, tarpusavyje suderina unikaliais gamtiniais gydomaisiais veiksniais pagrįstą aukščiausios kokybės sveikatinimo ir sveikatingumo paslaugų teikimą su Kuršių nerijos kraštovaizdžio, kultūros ir gamtos paveldo išsaugojimu, kurio pagrindas grįstas darnios plėtos principais. Minėtas turizmo unikalumas yra patrauklus tiek vietos, tiek užsienio turistams, kurių noras yra susitapatinti su Neringos aplinka ir įkvėpti ramybės, bei sveiko, gryno oro, unikaliame kraštovaizdyje.

Įkvepiantis turizmas

Istorinės aplinkybės, dėl kurių susiformavo tik Neringai būdingas identitetas yra išskirtinis šio krašto patrauklumo vietiniam ir atvykštamajam turizmui veiksnys. Dar XIX a. Kuršių nerija išgarsėjo kaip Vidurio ir Rytų Europos dailininkų kolonija. Šiuo metu Neringoje veikia Nidos meno kolonija. Taip pat iškilė M. L. Rėzos asmenybė yra tapusi neatsiejama krašto tapatybės dalimi, siejama su etnokultūriniais renginiais bei kraštovaizdžio saugojimu. Nuolatinio gamtos ir žmogaus konflikto sukurtam kultūriniam krašto landsaftui neatsispyrė ir vokiečių rašytojas Th. Mannas, kurio palikimo išsaugojimui yra įkurtas ir veikia Th. Manno kultūros centras bei muziejus, kasmet yra rengiamas tarptautinis menų festivalis. Rūpinimasis šio menininko kūrybiniu palikimu reiškia bendraeuropietišką tradicijų svarbos pripažinimą Lietuvoje, kartu ir atsakomybės prisiėmimą už Europos kultūrinį palikimą. Alksnynės gynybinis kompleksas, Evangelikų liuteronų bažnyčios, etnografinės kapinės, dailininkų kolonijos palikimas, švyturiai, priplaukos, molai, uostai. Tai tik dalis Neringos identitetą nusakančių simbolių, kurių visuma traukia svečius.

Neringa – Kuršių marių ir Baltijos jūros skalaujamas kurortas, kurio senieji gyventojai – kuršiai, buvo žvejai. Todėl žuvininkystės sektorius turi tiesioginę reikšmę kurorto ištakoms ir identitetui. Krašto identitetas yra grindžiamas Neringos legenda, šios legendos pagrindu sukurtas unikalūs prekės ženklas, kuris apjungia tradicijas, vietovės jausmą ir tapatybę. 2021 m. Neringai suteiktas Lietuvos kultūros sostinės titulas, kuris padės dar stipriau atskleisti kurorto kultūrinio ir gamtinio identiteto ypatumus, paskatins didesnes investicijas į kultūrą, atvers naujas galimybes tarptautinių santykių plotmėje, sudarys sąlygas kultūros politikos, kūrybinių inovacijų ir kultūrinio turizmo raidai. Daugialypė Neringos istorija ir kultūrinis kontekstas, harmoningas gamtos bei paveldo vertybių sambūvis, atskirtis nuo žemyno lemia jos savitumą ir išskirtinumą.

Neringa yra maža ir kompleksiška savivaldybė, kuriai įtaką daro visos vizijos dalys: kurortas, turizmas ir identitetas. Todėl Neringos bendruomenė, kaip autentišką kurorto statusą turinti savivaldybė, jaučia didelę atsakomybę ir įsipareigojimą tiek prieš visuomenę, tiek savivaldybės viduje. Glaudus bendruomenės ryšys lemia tai, kad vizijos įgyvendinimas numatomas visose srityse, kurios yra svarbios ne tik turistui, kurortui, tačiau taip pat ir vietiniams gyventojams. Bendruomenės tradicijos, savitumas, vietinio verslo orientacija į kultūros paveldo, tvarios ir darnios aplinkos išsaugojimą – svarbūs pagrindai vietos gyventojams, norint išsaugoti aplinką, kurioje jie gyvena. Su tuo yra susijusios bendruomenės iniciatyvos dėl infrastruktūros, neformalaus ugdymo, paramos verslui – tai unikalė, darnumu pasižyminti bendruomenė, ištikima papročiams ir tradicijoms, siekianti integruoti inovacijas savo aplinkoje, nepažeidžiant ir užtikrinant darnumo principus.

4. pav. Vizijos unikalumo ir sąsajų su vieta pagrindimas

Šaltinis: sudaryta autorių

Vizijos „Neringa 2030“ įgyvendinimas bus pasiektas įgyvendinant tris prioritetus ir konkrečius veiklos tikslus. Tai atitinka integruotą požiūrį, formuojantį Neringos plėtros politiką socialiniu, ekonominiu, taip pat erdviu ir funkcinu aspektais. Tuo tarpu tikslai atspindi tvaraus vystymosi ir pažangios savivaldybės koncepcijas, juose atsižvelgiama į pagrindines nacionalinės ir regioninės politikos prielaidas.

Įvertinus Neringos savivaldybės strateginę būklę ir atskirų sričių vystymosi galimybes bei tendencijas, nacionalinio, regioninio ir savivaldos lygmens strateginio planavimo dokumentų įtaką Neringos savivaldybės raidai ir ateities tendencijoms, darbo grupė su suinteresuotomis šalimis (aktyviai įtraukiant bendruomenės atstovus) buvo suformuoti 3 (trys) Neringos savivaldybės plėtros prioritetai (ilgalaikės strateginės kryptys), bei 3 (trys) horizontalūs prioritetai.

Horizontalūs prioritetai įgyvendinami tvaraus vystymosi, inovacijų ir kūrybinių industrijų aspektus įtraukiant į strateginiame plėtros plane nustatytus prioritetus. Kuriant prioritetų tikslus, jų įgyvendinimo uždavinius ir priemones bus vertinama, kaip jie prisidės prie horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo. Taip pat visi prioritetai yra tarpusavyje susieti su vizijos unikalumu ir išskirtais pagrindiniais aspektais, kurie yra svarbūs

ne tik ekonomikos ir turizmo skatinimui, tačiau ypatingai akcentuojant bendruomenę ir jos svarbą. Kadangi Neringos savivaldybės vidinis prioritetas yra bendruomenė ir jos gyventojai – kuriems gera čia gyventi, todėl vystomos plėtros kryptys bei prioritetai bus įgyvendinami ypatingai vertinant poveikį vietos gyventojams ir pačiai vietos aplinkai.

Tvarus žalias ir mėlynas vystymasis

Neįkainojamas žalias ir mėlynas turtas yra daugiaviečiai tvaros savivaldybės komponentai. Gamtiniai išteklių – žalios ir mėlynos erdvės, turėtų būti naudojami planuojant kokybišką gyvenamąją aplinką. Vandens keliai ir pakrantės linijos, Kuršių nerijos nacionalinis parkas išlieka išskirtiniu Neringos bruožu. Horizontaliu prioritetu siekiama išsaugoti atviras erdves ir natūralias teritorijas, pagerinti pakrančių būklę, gamtos elementus, kurie sujungia gyvenvietes su gamta. Integruota takų sistema sujungia pėsčiuosius, bėgikus ir dviratininkus su parkais, poilsio teritorijomis ir atviromis erdvėmis. Taip siekiama išryškinti ir puoselėti šį Neringos specifiškumą ir išskirtinumą, teritorijos UNESCO statusą, akcentuojant žalių ir mėlynų išteklių panaudojimą.

Inovacijos

Šio horizontalaus prioriteto tikslai – įgalinti išmanųjį turizmą bei atnaujinti kultūros ir vandens turizmo paslaugas. Inovacijų dėka kuriama nuolatos besimokanti ir prisitaikanti savivaldybė su puikiai išvystytais socialiniais tinklais. Sąveika ir tinklaveika yra kertiniai akcentai, leidžiantys sukurti dinamišką regioninę sistemą. Tam svarbus mokslo, verslo ir viešojo valdymo įstaigų bendradarbiavimas ir turizmo sektoriaus darbuotojų mokymosi visą gyvenimą skatinimas. Kaip rodo Skandinavijos šalių pavyzdžiai, konkurencinis pranašumas gali būti kuriamas ne per radikalių inovacijų, bet per abipusio mokymosi procesą inovacijų srityje, taip pat bendradarbiavimą tarp įmonių, jose dirbančių darbuotojų bei sektoriaus atstovų žinias. IT priemonės aktyviai diegiamos pasaulinėje kelionių ir viešbučių praktikoje, padedamos naudoti ir Neringos bei viso regiono turizmo praktikoje.

Kūrybinės industrijos

Šis horizontalusis prioritetas būtinas turizmo vystymui ir kurorto patrauklumo didinimui. Neringos savivaldybėje jau yra sėkmingų, tarpsektorinio bendradarbiavimo diegiant kūrybines naujoves, puoselėjant bei plėtojant kultūrinį potencialą, pavyzdžių. Šis horizontalusis prioritetas glaudžiai siejasi su Neringos savivaldybės kultūros politikos kaitos gairėse 2020–2030 m. išskirtomis kryptimis bei tikslais.

5. pav. Horizontalūs prioritetai

Šaltinis: sudaryta autorių

Įgyvendinant Neringos savivaldybės 2021–2030 metų strateginio plėtros plano prioritetus, bus siekiama pažangios ekonomikos ir aktyvios vietokūros, bus ugdoma aktyvi, kūrybiška, sveika ir socialiai atsakinga bendruomenė bei kuriama žalia darnios infrastruktūros savivaldybė. Kiekvieną suformuluotą prioritetą išsamiai apibūdina strateginio vystymo ir plėtros tikslai bei uždaviniai ir priemonės.

1 PRIORITETAS. DARNAUS PAJŪRIO IR VANDENS TURIZMO BEI KONKURENCINGUMO AUGIMAS

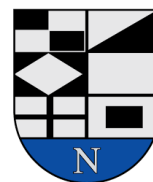
Atlikta vidaus ir išorės aplinkos analizė, parengta stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių matrica (SSGG), PEST analizė, aktyvios diskusijos darbo grupėse – šių metodų pagalba buvo nustatytos pagrindinės Neringos savivaldybės spręstinios problemos ir galimybių vystymas. Atsižvelgiant į tai, kad 1 prioritetas apima darnaus pajūrio ir vandens turizmo bei konkurencingumo augimą, buvo **nustatytos problemos šiose srityse:**

Ryškus turistinio sektoriaus sezoniškumas, kurį lemia didelis turistų srautų ir teikiamų paslaugų sezoniškumas (netolygūs turistų srautai), nenuosekli komunikacija, didėjanti kurortų konkurencija, neišnaudotas sveikatinimo, vandens, aktyvaus sporto bei konferencinis turizmo potencialas, sparčiai mažėjantis tradicinio žvejybos verslo Kuršių mariose konkurencingumas, nepakankamas šiuolaikinių skaitmeninių technologijų panaudojimo lygis turizmo reikmėms. Taip pat dėl geografinės atskirties ir ribotų pasiekiamumo galimybių, turistai renkasi arčiau esančius kurortus, o geografinė vietos gyventojų atskirtis riboja paslaugų prieinamumą. Kraštas susiduria su rekreacinių išteklių kokybiniu ir kiekybiniu nykimu, kurį lemia tiek sparti klimato kaita, tiek teisės aktų nesuderinamumas vykdant kraštovaizdžio tvarkymo, infrastruktūros projektus. Toks nesuderinamumas daro neigiamą įtaką tvariai ir nuosekliai kurorto raidai, kadangi visai Lietuvai kuriami įstatymai ir poįstatyminiai teisės aktai unikaloje, išskirtinėje ir trapioje Kuršių nerijos teritorijoje yra labai sunkiai įgyvendinami.

Taip pat **nepatraukli investicinė aplinka**, kuri yra susijusi su aukštomis nekilnojamojo turto kainomis, o ribotos nekilnojamojo turto plėtros galimybės lemia ypač menką bei netolygų pasiūlos pokytį. Susiduriama su teisiniais ir plėtros apribojimais, tarpinstitucinio bendradarbiavimo trūkumu, sezoniškumu, didele šilumos kaina. Paveldo objektams taikomi ribojimai mažina investuotojų pritraukimą. Kurortas yra patrauklus vasaros sezono metu, todėl vietos verslas ir potencialūs investuotojai dėl šių sezoniškumo svyravimų nesiryžta investuoti į infrastruktūros plėtrą, o dėl COVID-19 pandemijos sumažėjo privačios investicijos, taip pat turistų srautai. Sezoniškumo svyravimai daro didelę įtaką ir gana aukštomis paslaugų kainoms, todėl kurortas tampa vis mažiau prieinamu socialiai labiau pažeidžiamoms Lietuvos gyventojų grupėms: mažesnes pajamas turintiems asmenims, daugiavaikėms šeimoms, senjorams ir pan.

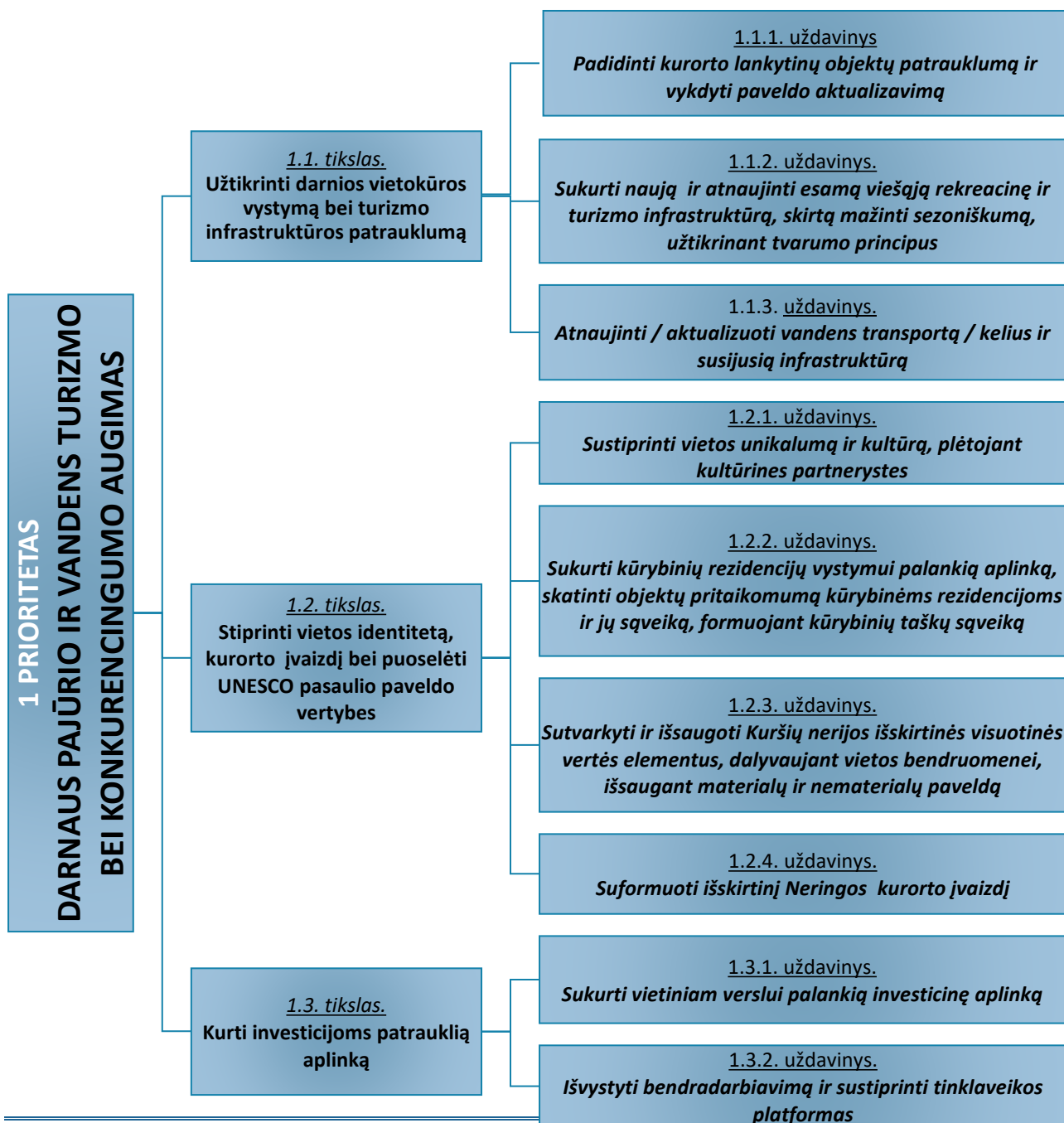
Taip pat svarbu akcentuoti, jog 2020 m. atliktas gyventojų nuomonės tyrimas atskleidė, kad Neringos savivaldybės patrauklumą gyventojai vertina tik kaip vidutinišką. Pasak jų, Neringa gali didžiuotis savo unikaliu kraštovaizdžiu, patrauklia aplinka bei patogumu gyventi su šeima. Tačiau Neringos patrauklumą mažina aukštos nekilnojamojo turto kainos, ryškus sezoniškumas, ribota paslaugų bei maža darbų pasiūla.

Šių problemų sprendimui dėmesį skirti galima pasitelkiant identifikuotas **stiprybes ir galimybes**. Darnaus pajūrio ir vandens turizmo kryptys galėtų tapti reikšmingą pridėtinę vertę kuriančia Neringos kurorto ir viso Klaipėdos regiono paslaugų ekonomikos dalimi, besiremiančia gamtiniais pajūrio ir vandens išteklių, ekonomiškai pagrįstomis inovatyviomis ir kokybiškomis kultūrinio, sveikatingumo, nišinio, gamtos, miesto ir dalykinio turizmo paslaugomis. Efektyvesnis turimų resursų išnaudojimas ir tinklaveikos platformų stiprinimas leistų padidinti konkurencingumą Europos pajūrio ir vandens turizmo rinkoje. Ekonomikos skatinime ir pridėtinės vertės kūrimo, siekiant mažinti sezoniškumą, didelę įtaką daro vietos verslas. Verta atkreipti dėmesį į jūrinio regiono privalumus ir identiteto stiprinimą pasitelkiant žuvininkystės tradicijas. Ilgalaikėje perspektyvoje svarbu ieškoti galimybių kaip spartinti ekonominį augimą, remiant savivaldybės

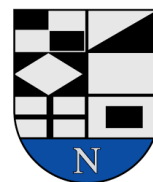
vietos verslą, ir puoselėti tvarų išteklių naudojimą bei sudaryti sąlygas didinti turizmo paslaugų įvairovę. Tokiu būdu kurti palankią aplinką inovatyvaus verslo pritraukimui.

Tam, kad minėtų problemų poveikis mažėtų ir būtų įgyvendintas 1 prioritetas, buvo suformuoti tikslai (3), jų įgyvendinimui 9 uždaviniai ir parengtas priemonių planas.

6. pav. 1 prioriteto tikslai ir uždaviniai

Šaltinis: sudaryta autorių

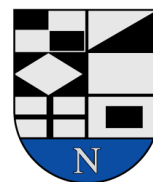

1. lentelė. 1 prioriteto. Darnaus pajūrio ir vandens turizmo bei konkurencingumo augimas priemonių planas.

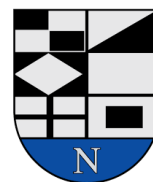
Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Igyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
1 PRIORITETAS. DARNAUS PAJŪRIO IR VANDENS TURIZMO BEI KONKURENCINGUMO AUGIMAS				
1.1. tikslas. Užtikrinti darnios vietokūros vystymą bei turizmo infrastruktūros patrauklumą				
1.1.1. Uždavinys. Padidinti kurorto lankytinų objektų patrauklumą ir vykdyti paveldo aktualizavimą				
1.1.1.1.	Paveldo objektų sutvarkymas ir priežiūra	Objektų skaičius, 8 vnt. Objektai kuriuose vykdyta/vykdoma priežiūra skaičius, 17 vnt.	2021-2030	NSA ² , kultūros įstaigos
1.1.1.2.	Paveldo objektų aktualizavimas	Aktualizuotų objektų skaičius, 8 vnt. Lankytojų traukos vietose skaičius, 100 000 asm.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
1.1.1.3.	Vientisos, tarpusavyje sąveikaujančios, kultūrinių urbanistinių kompleksų, sistemos sukūrimas	Sukurta sistema, 1 vnt.	2021-2025	NSA
1.1.2. Uždavinys. Sukurti naują ir atnaujinti esamą viešąją rekreacinę ir turizmo infrastruktūrą, skirtą mažinti sezoniskumą, užtikrinant tvarumo principus				
1.1.2.1.	Esamų viešųjų erdvių ir objektų sutvarkymas, bei nepertraukiamos priežiūros užtikrinimas	Sutvarkytų erdvių ir (ar) objektų skaičius, 7 vnt. Erdvių ir (ar) objektų, kuriuose vykdyta (- oma) priežiūra skaičius, 15 vnt.	2021-2030	NSA, Biudžetinė įstaiga „Paslaugos Neringai“
1.1.2.2.	Dviračių takų atnaujinimas, sutvarkymas ir įrengimas	Dviračių takų ilgis, 17 km.	2021-2030	NSA
1.1.2.3.	Pėsčiųjų takų atnaujinimas, sutvarkymas ir įrengimas	Pėsčiųjų takų ilgis, 12 km.	2021-2030	NSA
1.1.2.4.	Jūros terapijos centro įrengimas	Įrengtas jūros terapijos centras, 1 vnt. Nakvynių skaičiaus, ne sezono metu, padidėjimas, 15 proc. ³	2023-2030	NSA
1.1.2.5.	Daugiafunkcinių kultūros objektų įrengimas	Kultūros objektų įrengimas – 2 vnt. (vasaros estrados konversija ir Kuršių buities muziejus) Nuolat veikiančios istorinės ekspozicijos lankytojų skaičius – 10 tūkst. per metus Keičiamų šiuolaikinio meno ekspozicijų lankytojų skaičius – 10 tūkst. per metus Lankytojų skaičiaus ne sezono metu padidėjimas – 15 proc.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
1.1.3. Uždavinys. Atnaujinti/aktualizuoti vandens transportą/kelius ir susijusią infrastruktūrą				
1.1.3.1.	Krantinių infrastruktūros atnaujinimas	Objektų skaičius, 3 vnt.	2021-2030	NSA
1.1.3.2.	Uostų ir priplaukų infrastruktūros sukūrimas ir vystymas	Objektų skaičius, 6 vnt. Nužymėtų ir išgilitų vidaus vandens kelių skaičius, 6 vnt.	2021-2030	NSA
1.1.3.3.	Infrastruktūros tinkamos buriavimui ir kitoms vandens sporto veikloms pritaikymas	Objektų skaičius, 2 vnt.	2021-2030	NSA
1.1.3.4.	Vandens transporto jungčių bei susijusių veiklų vystymas, grįstas	Jungčių vandens keliais skaičius, 4 vnt.	2021-2030	NSA

² Neringos savivaldybės administracija.

³ Kiekvienais metais.

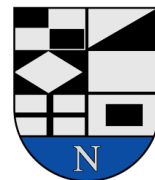
Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Igyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
	bendradarbiavimo pagrindu užtikrinant tvarumo principus			
1.2. tikslas. Stiprinti vietos identitetą, kurorto įvaizdį bei puoselėti UNESCO pasaulio paveldo vertybes				
1.2.1. Uždavinys. Sustiprinti vietos unikalumą ir kultūrą, plėtojant kultūrines partnerystes				
1.2.1.1.	Vietos unikalumą ir kultūrą skatinančių tarptautinių, nacionalinių ir regioninių partnerystių inicijavimas ir įgyvendinimas	Partnerystėse dalyvaujančių partnerių skaičius – 50 vnt. ES sertifikuotų kultūros kelių sukūrimas – 3 vnt. Dalyvavimas nacionalinio lygmens kultūros keliuose arba jų sukūrimas – 3 vnt. Vietos lygmens kultūros maršrutų kūrimas – 5 vnt.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
1.2.1.2.	Unikalių, kultūrinę tapatybę stiprinančių, nacionalinio bei tarptautinio lygio kultūros projektų organizavimas	Finansuotų projektų skaičius, 100 vnt. Lankytojų pasitenkinimo kultūros renginiais lygis – ne mažiau nei 80 proc.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
1.2.1.3.	Kurorto kultūros ir įvaizdžio sklaidos koordinavimo sistemos sukūrimas ir renginių apjungimo į tikslinius renginių ciklus skatinimas	Parengta ir įgyvendinta strategija su priemonių planu – 1 vnt. Įgyvendintų kampanijų skaičius – 30 vnt.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
1.2.2. Uždavinys. Sukurti kūrybinių rezidencijų vystymui palankią aplinką, skatinti objektų pritaikomumą kūrybinėms rezidencijoms ir jų sąveiką formuojant kūrybinių taškų sąveiką				
1.2.2.1.	Kūrybinių rezidencijų ekosistemos sukūrimas ir vystymas	Sukurta programa – 1 vnt.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
1.2.2.2.	Kūrybinių rezidencijų infrastruktūros sukūrimas ir įveiklinimas	Objektų skaičius – 2 vnt. Rezidentų skaičius – 500 asm.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
1.2.3. Uždavinys. Sutvarkyti ir išsaugoti Kuršių nerijos išskirtinės visuotinės vertės elementus, dalyvaujant vietos bendruomenei, išsaugant materialų ir nematerialų paveldą				
1.2.3.1.	Infrastruktūros ir teritorijų sutvarkymas (atnaujinimas)	Objektų skaičius, 7 vnt. Lankytojų skaičius traukos objektuose – 200 000 asm. Savivaldybės ir Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcijos bendradarbiavimo programos sukūrimas – 1 vnt.	2021-2030	NSA
1.2.3.2.	Etninės kultūros ir istorinio paveldo bei tradicijų išsaugojimas ir kultūrinės edukacijos paslaugų plėtra	Sukurtų edukacinių programų skaičius – 10 vnt. Pritrauktų edukatorių skaičius – 50 asm. Renginių skaičius – 50 vnt.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
1.2.3.3.	Savivaldybės darbuotojų ir bendruomenės atstovų gebėjimų ugdymas UNESCO pasaulio paveldo vietovės Kuršių nerijos vadybos srityje	Apmokytų dalyvių skaičius – 150 asm. Mokymų skaičius – 20 vnt.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
1.2.4. Uždavinys. Suformuoti išskirtinį Neringos kurorto įvaizdį				

Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Igyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
1.2.4.1.	Neringos kurorto pristatymas tarptautiniuose, regioniniuose ir nacionaliniuose turizmo renginiuose ir parodose	Turizmo parodų ir renginių, kuriuose pristatytas Neringos kurortas skaičius – 60 vnt. Verslo misijų skaičius – 60 vnt. B2B dalyvių skaičius – 250 asm.	2021-2030	KTIC „Agila“ NSA
1.2.4.2.	Efektyvių rinkodaros priemonių, kuriomis siekiama išryškinti Neringos kurorto išskirtinumą, kūrimas ir įgyvendinimas	Parengta turizmo komunikacijos ir rinkodaros strategija – 1 vnt. KTIC „Agila“ socialinių medijų sekėjų skaičius – 100 000 vnt.	2022-2030	KTIC „Agila“ NSA
1.2.4.3.	Efektyvios turizmo informacijos centro veiklos organizavimas	TIC lankytojų pasitenkinimo lygis teikiamomis paslaugomis – 80 proc. Atnaujinta interneto svetainė – 1 vnt. Svetainės lankytojų skaičiaus didėjimas – 5 proc. ⁴ Žurnalistų vizitų organizavimas, straipsnių ir kitų sklaidos produktų gamyba ir priemonių vykdymas – 95 vnt. Pasiekta tikslinė auditorija – 2 000 000 vnt. ⁵	2021-2030	KTIC „Agila“ NSA
1.2.4.4.	Turizmo informacijos vizualinės informacijos infrastruktūros sukūrimas bei įgyvendinimas	Skurta vieninga turizmo informacijos ženklavimo sistema gyvenvietėse, 1 vnt. Atnaujinta turizmo informacinių ženklų infrastruktūra 4 gyvenvietėse	2026-2030	NSA
1.3. tikslas. Kurti investicijoms patrauklią aplinką				
1.3.1. Uždavinys. Sukurti vietiniam verslui palankią investicinę aplinką				
1.3.1.1.	Efektyvios smulkaus ir vidutinio vietinio verslo rėmimo sistemos sukūrimas ir realizavimas	Igyvendintų priemonių skaičius – 1 vnt. Sistemos sukūrimas – 1 vnt. Tvarkos parengimas / atnaujinimas – 1 vnt. SVV programos atnaujinimas – 1 vnt. Verslo subjektų, pasinaudojusių SVV programa – 50 vnt. Investavimo sklaidos vykdymas – pasiekta tikslinė grupė – 100 verslo subjektų	2021-2030	NSA
1.3.1.2.	Paslaugų sektoriaus įstaigų aptarnavimo kokybės vertinimo sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas	Kokybės sistemos sukūrimas – 1 vnt. Verslo subjektų, dalyvaujančių vertinimo sistemoje, skaičius – 50 vnt. Mokymų dalyvių, įgijusių / pagerinusių kompetencijas, skaičius – 500 asm.	2021-2030	KTIC „Agila“ NSA
1.3.2. Uždavinys. Išvystyti bendradarbiavimą ir sustiprinti tinklaveikos platformas				
1.3.2.1.	Savivaldos, mokslo ir verslo subjektų partnerystės pagrindu grįstų projektų įgyvendinimas	Projektų skaičius, 3 vnt.	2021-2030	NSA
1.3.2.2.	Bendradarbiavimo projektų iniciavimas ir dalyvavimas juose bei priimtų įsipareigojimų užtikrinimas	Projektų / iniciatyvų skaičius – 7 vnt. Narysčių organizacijose užtikrinimas – 100 proc.	2021-2030	NSA, kultūros ir švietimo įstaigos

⁴ Kiekvienais metais.

⁵ Kiekvienais metais.

2 PRIORITETAS. PATRAUKLIOS APLINKOS GYVENIMUI IR POILSIUI KŪRIMAS

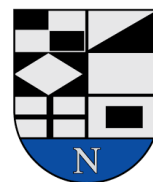
Atsižvelgiant į tai, kad 2 prioritetas apima patrauklios aplinkos gyvenimui ir poilsiui kūrimą, buvo nustatytos problemos šiose srityse:

Nepatraukli viešoji infrastruktūra. Nustatyta, kad nepakankamai išnaudojamas kultūros potencialas, neužtikrinama jo kokybė ir prieinamumas, trūksta kultūrinių inovacijų, kurios būtų patrauklios ne tik vietos gyventojams, bet ir svečiams. Nepakankamai išvystytos gyventojų ir svečių poreikis atitinkančios sporto, fizinio aktyvumo ir poilsio paslaugos ir jų infrastruktūra.

Taip pat **Nuolatinis gyventojų mažėjimas** bei **aktyvios ir įtraukios visuomenės trūkumas.** Savivaldybėje trūksta jaunimo, laisvalaikio leidimo galimybių, o dėl specialistų trūkumo kenčia teikiamų viešųjų paslaugų kokybė. Populiacijos senėjimas ir populiacijos dydžio pokyčiai daro poveikį Neringos savivaldybės ekonominei ir socialinei raidai. Savivaldybėje neaktyvios NVO, taip pat trūksta NVO ir viešojo sektoriaus bendradarbiavimo. Neigiamą įtaką daro ir Neringos savivaldybės bendruomenės dydis – tai maža bendruomenė, į kurią sunkiai integruojasi nauji gyventojai. Trūksta sąlygų gyventojų savirealizacijai ir užimtumui. Nors Neringos savivaldybėje gyvenimo trukmė yra didesnė nei šalies vidurkis, tačiau fiksuojamos mažėjimo tendencijos – todėl svarbu ieškoti priemonių šiai problemai spręsti. Atlikus gyventojų apklausos analizę buvo nustatyta, kad gyventojų nuomone migraciją labiausiai mažintų darbo galimybės Neringoje. Taip pat gyventojų apsisprendimui likti toliau gyventi Neringoje labai svarbūs yra kultūriniai bei socialiniai pokyčiai.

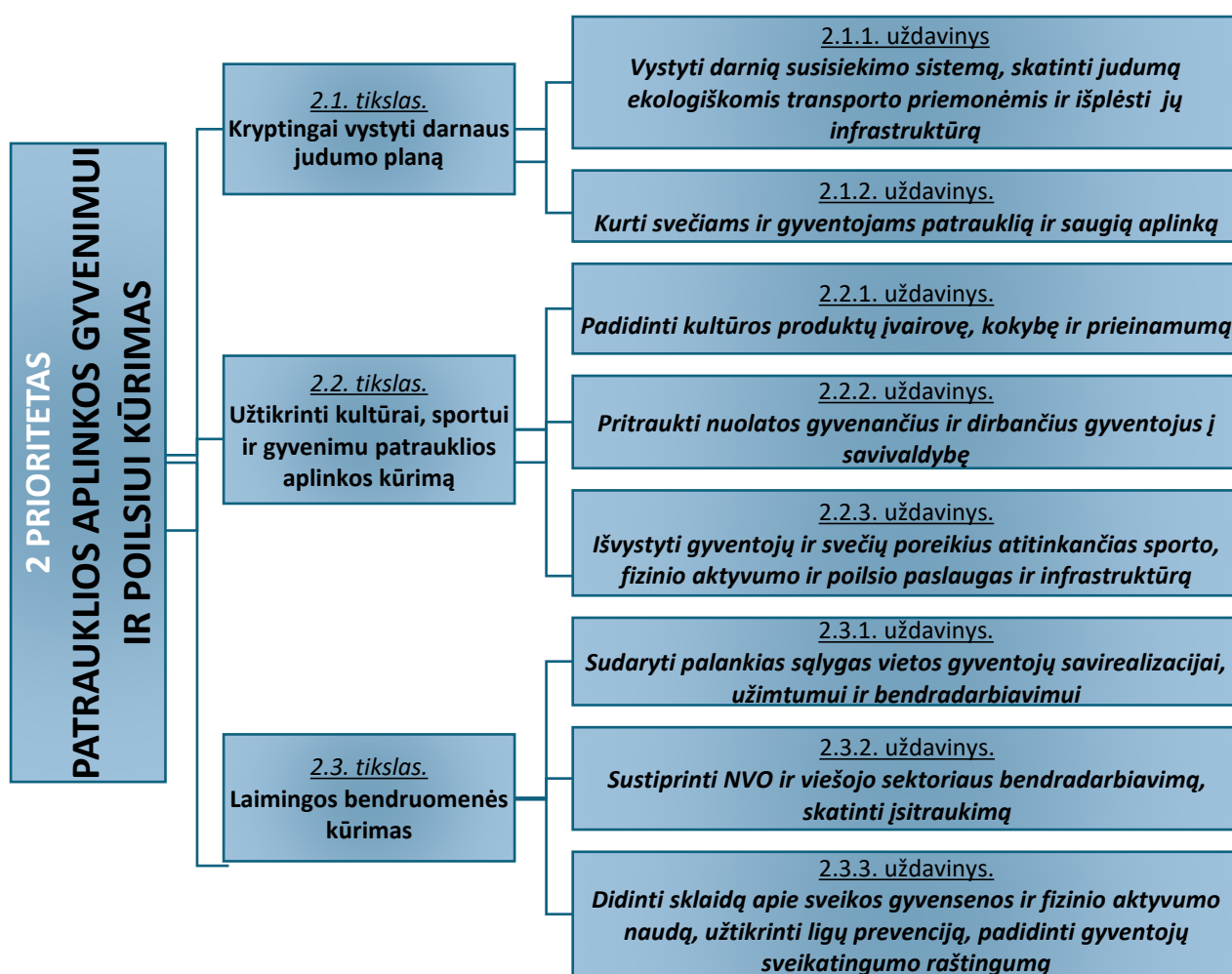
Nors Neringos istorija ir kultūrinis kontekstas, harmoningas gamtos bei paveldo vertybių sambūvis, atskirtis nuo žemyno lemia jos savitumą ir išskirtinumą, tačiau tuo pat metu kurortas išgyvena iššūkius dėl protų ir darbo jėgos „nutekėjimo“, trumpai trunkančio turizmo sezono, pasiekiamumo, negausaus profesionalios kultūros atstovų sluoksnio, komplikuoto kurorto plėtros santykio su kultūrinio-gamtinio paveldu, o ir pati vietos bendruomenė yra autentiško, atsakingo ir organiško ryšio su nerijos aplinka paieškose. Gyventojų nuomonės tyrimu buvo nustatyta, kad kultūrinių renginių poreikis yra didelis, kadangi kultūros renginiuose Neringoje dalyvauja didelis skaičius gyventojų, nors tam jie skiria vis mažiau lėšų. Todėl siekiant išlaikyti šį skaičių, atsiranda poreikis didesniam nemokamų renginių organizavimui. Nepaisant didelio gyventojų, dalyvaujančių kultūros renginiuose, skaičiaus, gyventojai nurodė, kad jiems trūksta įdomesnių bei patrauklesnių renginių, taip pat platesnės informacijos apie būsimus renginius.

Neringos savivaldybė yra palanki šių problemų, tvarių bei efektyvių sprendimų realizavimui savo **stiprybėmis ir galimybėmis.** Savivaldybės kompaktiškumas sudaro palankias sąlygas informacijos ir idėjų keitimuisi, skatina naujoves ir prisideda prie savivaldybės gyvybingumo. Neringos savivaldybėje, siekiant spręsti minėtas problemas, yra svarbu užtikrinti viešųjų paslaugų kokybę diegiant inovacijas, skatinti žmogiškųjų išteklių pritraukimą. Remti ir inicijuoti veiklas, puoselėjančias Neringos pagrindinius bendruomenės bruožus, kultūros paveldą ir tradicijas. Puoselėti bendruomenės sveikatą ir sveikatingumą, pasitelkiant švietimą ir sąmoningumą, prevenciją, sudarant sąlygas aktyviam gyvenimo būdui. Sukurti aplinką, kuri sudarytų sąlygas jaunimo veiklai ir įtraukčiai į bendruomenės veiklas bei aktyvų gyvenimo būdą. Neringos savivaldybė turėtų vystyti kompaktišką kūrimo modelį – skatinti darnų judumą, ekologišką (alternatyvų)

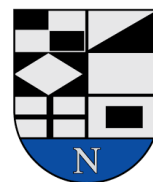
transportą, sudaryti sąlygas kelionėms viešuoju transportu, pėsčiųjų ir dviračių tinklais. Plėtoti integruotą pažangią, ekologišką ir atsparią infrastruktūros sistemą, kuri padėtų sumažinti poveikį aplinkai bei teigiamai prisidėtų prie klimato pokyčio. Pažymėtina, kad savivaldybė turėtų skatinti efektyvų savivaldybės erdvių naudojimą inovatyviomis priemonėmis, suderinti plėtrą įvairiais lygmenimis ir kurti kokybišką gyvenamąją ir kurorto aplinką su kokybiškomis bei prieinamomis viešosiomis paslaugomis. Gyventojų nuomonės tyrime buvo nustatyta, kad aktyvaus poilsio ir sporto galimybių didinimas Neringos savivaldybėje galėtų lemti ir didesnę aktyviai sportuojančių gyventojų dalį. Apklaustos rezultatai atskleidė, kad gyventojams trūksta sporto vietų, kokybiškesnės ir švaresnės sporto aikštelių dangos, geresnės infrastruktūros, sutvarkytų prieigų. Taip pat buvo išryškinta opi problema – nepakankamas sporto aikštelių pritaikymas žmonėms su fizine negalia. Pažymima, kad gyventojams trūksta ir platesnio aktyvaus laisvalaikio ar sporto objektų pasirinkimo. Atkreiptinas dėmesys, kad mažas fizinis aktyvumas prisideda prie gyventojų sveikatos blogėjimo.

Tam, kad minėtų problemų poveikis mažėtų ir būtų įgyvendintas 2 prioritetas, buvo suformuoti tikslai (3), jų įgyvendinimui 8 uždaviniai ir parengtas priemonių planas.

7. pav. 2 prioriteto tikslai ir uždaviniai

Šaltinis: sudaryta autorių

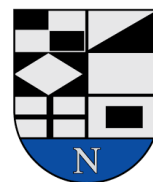
2. lentelė. 2 prioriteto. Patrauklios aplinkos gyvenimui ir poilsiui priemonių planas.

Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Igyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
2 PRIORITETAS. PATRAUKLIOS APLINKOS GYVENIMUI IR POILSIUI KŪRIMAS				
2.1. tikslas. Kryptingai vystyti darnaus judumo planą				
2.1.1. Uždavinys. Vystyti darnią susisiekimo sistemą, skatinti judumą ekologiškomis transporto priemonėmis ir išplėsti jų infrastruktūrą				
2.1.1.1.	Eismo saugumo gerinimui reikalingų inžinerinių saugaus eismo priemonių diegimas	Asfaltų dangų ženklavimas ir jų atnaujinimas – 41,5 km kasmet Įdiegtų saugaus eismo priemonių skaičius – iš viso 10 vnt.	2021-2030	NSA
2.1.1.2.	Darnaus judumo priemonių diegimas	Darnaus judumo kompleksinės priemonės, įdiegtos gyvenvietėse – 4 vnt. SPTŽ ⁶ pritaikyta infrastruktūra – 7200 kv. m	2021-2025	NSA
2.1.1.3.	Ekologiško transporto paslaugos sukūrimas ir būtinosios infrastruktūros įrengimas	Įrengtų elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius – 30 vnt.	2021-2027	NSA
2.1.1.4.	Efektyvios automobilių stovėjimo infrastruktūros sukūrimas	Automobilių sistemos ir infrastruktūros sukūrimas – 1 vnt.	2021-2027	NSA
2.1.1.5.	Susisiekimo dangų atnaujinimas	Susisiekimo dangų atnaujinimas – 20 km.	2021-2030	NSA
2.1.1.6.	Savivaldybės susisiekimo sistemos modernizavimas	Parengtas planas dėl susisiekimo sistemos perėjimo prie nulinės CO ² emisijos – 1 vnt. Atnaujinama bei modernizuojama susisiekimo infrastruktūra – 1 vnt. Viešojo transporto naudotojų skaičiaus didėjimas – 5 proc. ⁷	2021-2030	NSA, Viešojo įstaiga Nidos oro parkas
2.1.1.7.	Efektyvaus Nidos aerodromo veiklos organizavimas	Parengtos Nidos aerodromo veiklos gairės su priemonių planu iki 2030 m. – 1 vnt. Aerodromo infrastruktūros naudotojų skaičius – 7000 asm. (iki 2030 m.)	2021-2030	NSA, Viešojo įstaiga Nidos oro parkas
2.1.2. Uždavinys. Kurti svečiams ir gyventojams patrauklią ir saugią aplinką				
2.1.2.1.	Efektyvių triukšmo valdymo priemonių įgyvendinimas ir komunikacija	Priemonių skaičius – 10 vnt.	2021-2030	NSA
2.1.2.2.	Saugios ir sveikos aplinkos priemonių įgyvendinimas ir komunikacija	Priemonių skaičius – 10 vnt.	2021-2030	NSA
2.1.2.3.	Viešųjų erdvių tvarkymas, atnaujinimas ir priežiūra	Sutvarkyta, atnaujinta ir prižiūrima kurorto viešojo erdvė ⁸ – 1 vnt.	2021-2030	NSA, Biudžetinė įstaiga „Paslaugos Neringai“
2.2. tikslas. Užtikrinti kultūrai, sportui ir gyvenimui patrauklios aplinkos kūrimą				
2.2.1. Uždavinys. Padidinti kultūros produktų įvairovę, kokybę ir prieinamumą				

⁶ Specialiųjų poreikių turintiems žmonėms.

⁷ Kiekvienais metais.

⁸ Bendra kurorto erdvė ir jos priežiūra apima civilines kapines, šiukšliadėžes, tualetus, žaidimų aikštes, mažąją architektūrą, žaliuosius plotus ir kt.

Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Igyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
2.2.1.1.	Kultūros įstaigų veiklos modernizavimas ir fizinės bei informacinės infrastruktūros atnaujinimas, nekultūrinės paskirties infrastruktūros objektų bei teritorijų (miesto viešųjų erdvių) pritaikymas kultūros produktams	Modernizuotų ir įveikintų objektų skaičius – 4 vnt. Nacionalinio lygio profesionalaus scenos meno įstaigos įkūrimas – 1 vnt. Inovatyvių paslaugų skaičius – 20 vnt. Viešinimo priemonių skaičius – 30 vnt.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
2.2.1.2.	Nidos KTIC „Agila“ rekonstrukcija ir įrengimas	Objektų skaičius – 1 vnt.	2021-2022	NSA
2.2.1.3.	Efektyvus kultūros įstaigų veiklos organizavimas ir užtikrinimas	Kultūros įstaigų veiklos organizavimas ir vykdymas – 4 vnt. Kultūros paslaugų gavėjų pasitenkinimo lygis – ne mažiau nei 80 proc.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
2.2.2. Uždavinys. Padidinti nuolat gyvenančių ir dirbančių gyventojų skaičių savivaldybėje				
2.2.2.1.	Rėmimo ir motyvavimo programos sukūrimas specialistams, siekiant juos pritraukti ir išlaikyti	Sukurta rėmimo ir motyvavimo programa – 1 vnt. Dirbančių ilgiau nei 3 m. pritrauktų specialistų skaičius – 20 asm.	2021-2030	NSA
2.2.2.2.	Savivaldybės gyvenamojo būsto fondo plėtra	Asmenų / šeimų, gavusių socialinį būstą ir (ar) savivaldybės būstą, skaičius – 30 vnt.	2021-2030	NSA
2.2.3. Uždavinys. Išvystyti gyventojų ir svečių poreikius atitinkančias sporto, fizinio aktyvumo ir poilsio paslaugas bei infrastruktūrą				
2.2.3.1.	Fiziniam aktyvumui skirtos infrastruktūros ir erdvių sukūrimas, atnaujinimas ir pritaikymas	Įrengta ir atnaujinta aktyvaus poilsio, laisvalaikio, sporto infrastruktūra – 5 vnt. Sporto reikmėms pritaikytos esamos infrastruktūros skaičius – 1 vnt. Atnaujintos ir įrengtos sporto zonos – 10 vnt.	2021-2030	NSA, švietimo įstaigos
2.2.3.2.	Sporto renginių organizavimas ir sporto propagavimas	Suorganizuotų renginių skaičius – 100 vnt. Sporto renginiuose dalyvavusių dalyvių pasitenkinimo lygis – ne mažiau nei 80 proc. Paskatintų sportininkų skaičius – 20 asm.	2021-2030	NSA, švietimo įstaigos
2.3. tikslas. Laimingos bendruomenės kūrimas				
2.3.1. Uždavinys. Sudaryti palankias sąlygas vietos gyventojų savirealizacijai, užimtumui ir bendradarbiavimui				
2.3.1.1.	Vietos gyventojų savirealizacijai, užimtumui ir bendradarbiavimui palankių sąlygų sudarymas	Projektų / iniciatyvų skaičius – 35 vnt. Įsitraukusių gyventojų skaičius – 600 asm. Bendruomenės gyventojų pasitenkinimo lygis – 80 proc.	2021-2030	NSA
2.3.1.2.	Neįgaliųjų, atskirtį patiriančių bendruomenės narių įtrauktis į vietos gyvenimą ir savanorystę, prieinamumo naudotis viešosiomis paslaugomis didinimas	Įtrauktų gyventojų skaičius – 200 asm.	2021-2030	NSA, NSPC
2.3.2. Uždavinys. Sustiprinti NVO ir viešojo sektoriaus bendradarbiavimą, skatinti įsitraukimą				
2.3.2.1.	Bendrų veiklų ir projektų tarp NVO ir viešojo sektoriaus įgyvendinimas	Projektų skaičius – 5 vnt. NVO, teikiančių viešąsias paslaugas, skaičius – 2 vnt.	2021-2030	NSA
2.3.2.2.	Viešojo sektoriaus įstaigų tarpregioninio ir vietinio bendradarbiavimo,	Partnersyčių skaičius – 5 vnt. Dalyvių skaičius – 30 asm.	2021-2030	NSA

Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Igyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
	tinklaveikos ir partnerysčių skatinimas, inicijavimas bei palaikymas			
2.3.3. Uždavinys. Padidinti sklaidą apie sveikos gyvensenos ir fizinio aktyvumo naudą, užtikrinti ligų prevenciją, padidinti gyventojų sveikatingumo raštingumą				
2.3.3.1.	Sveiką gyvenseną skatinančių projektų ir (ar) programų įgyvendinimas	Projektų ir (ar) programų skaičius – 30 vnt. Gyventojų, įgijusių kompetencijas, skaičius – 200 asm. ⁹	2021-2030	NSA
2.3.3.2.	Bendruomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą užtikrinančių projektų ir (ar) programų įgyvendinimas	Gyventojų, gavusių paslaugas, skaičius – 700 asm. ¹⁰	2021-2030	NSA

⁹ Kiekvienais metais.

¹⁰ Kiekvienais metais.

3 PRIORITETAS. EFEKTYVUS NERINGOS SAVIVALDYBĖS VALDYMAS

Atsižvelgiant į tai, kad 3 prioritetas apima efektyvų Neringos savivaldybės valdymą, buvo **nustatytos problemos šiose srityse:**

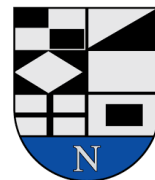
Žemas technologinis lygis, kurį lemia žemas technologinis raštingumas, dominuojantis smulkusis verslas, kuris neinvestuoja į technologinius sprendimus. Viešųjų paslaugų įmonės nėra įdiegusios technologinių inovacijų, nepakankamas šiuolaikinių skaitmeninių technologijų panaudojimo lygis turizmo reikmėms.

Žema viešųjų paslaugų kokybė, kurią lemia netolygiai išsidėstęs socialinių paslaugų įstaigų tinklas – svarbiausios įstaigos yra Nidos gyvenvietėje, todėl kitų gyvenviečių gyventojai susiduria su prieinamumo problema, ribotas sveikatos priežiūros specialistų skaičius, kuris mažina asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo įvairovę, ribota viešųjų paslaugų pasiūla, neišvystyta viešoji infrastruktūra ir prasta jos būklė. Dėl mažo mokytojų skaičiaus švietimo įstaigose nėra tobulėjimo, gerosios praktikos vystymo, maža švietimo įstaigose ugdomų, 1–6 m. amžiaus, vaikų dalis ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme, mažėja vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, ir bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius. Atlikus gyventojų nuomonės tyrimą, buvo įvardintos problemos: darželių trūkumas, žema darželių paslaugų kokybė, mažas skaičius ugdymo veiklų juose, didelis darželio nuotolis nuo gyvenamosios vietos skatina gyventojus darželius rinktis ne Neringos savivaldybėje. Taip pat pasak gyventojų nuomonės tyrimo, Neringos savivaldybėje neužtikrinamas pakankamas neformalaus ugdymo paslaugų teikimas. Tikėtina, kad tai lemia mažą vaikų, lankančių neformalaus ugdymo užsiėmimų, skaičių.

Neringos savivaldybėje identifikuota žmoniškųjų išteklių ir lyderystės stoka viešųjų paslaugų srityje. Atkreipiamas dėmesys, kad gyventojų sveikatos blogėjimas dėl per mažo fizinio aktyvumo, žalingų įpročių, sveikatos neraštingumo ir mažas gimstamumas bei visuomenės senėjimas ateityje didins socialinių paslaugų poreikį. Gyventojų vertinimu, jiems nėra pakankamai užtikrinamos savivaldybėje teikiamos sveikatos priežiūros paslaugos. Šių paslaugų prieinamumo įvairovę mažina specialistų ir medicininės įrangos trūkumas, nepakankama esamų specialistų kvalifikacija, trumpos medicinos įstaigų darbo valandos, prasta aptarnavimo kokybė. Visa tai lemia, kad gyventojai yra priversti sveikatos priežiūros paslaugų ieškoti aplinkinėse savivaldybėse.

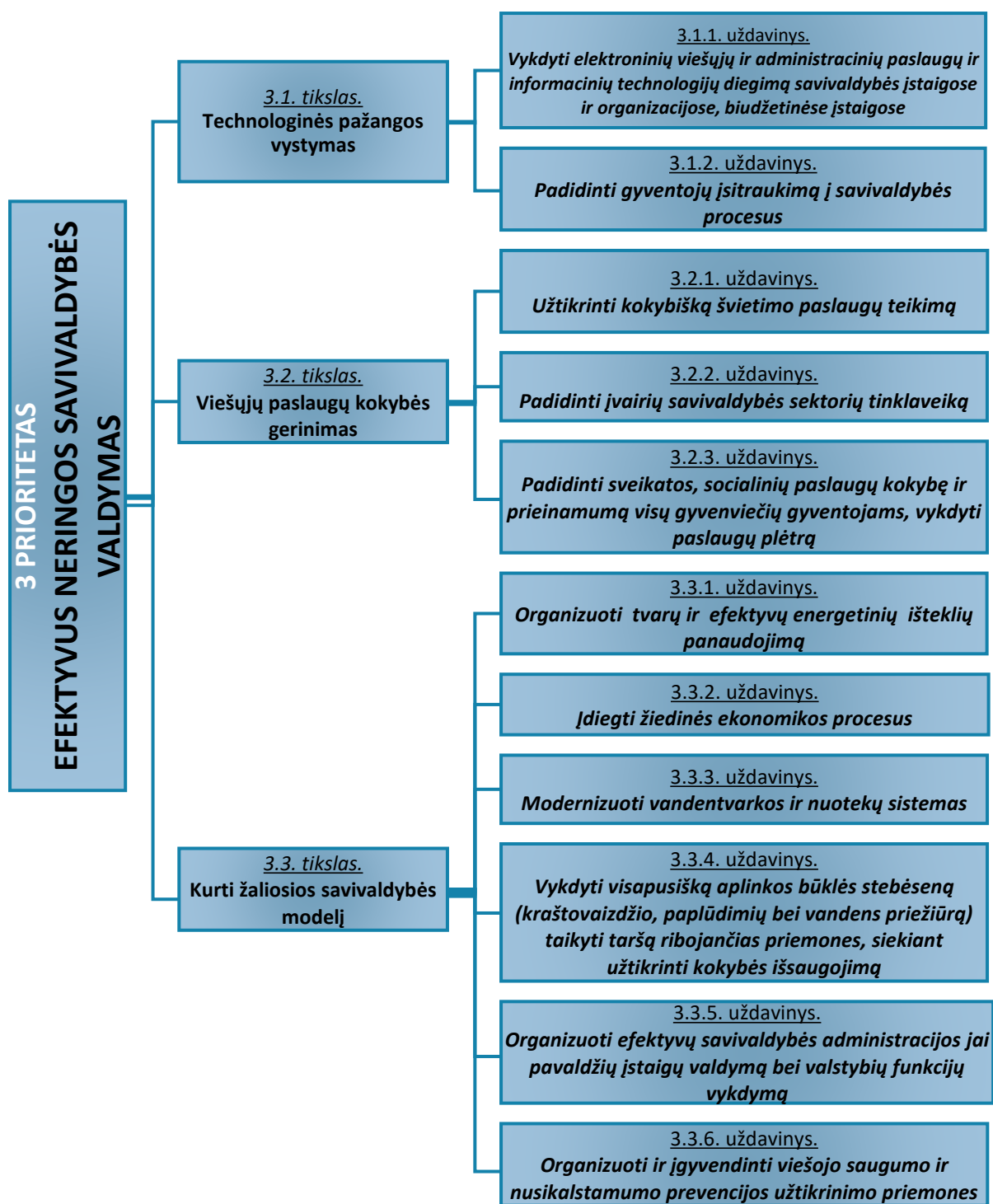
Taip pat identifikuota problema – **Nepakankamas dėmesys klimato kaitai**. Ši problema susijusi su pasyviu renovuotų (modernizuotų) daugiabučių programos įgyvendinimu, mažėjančiu pakartotinai naudojamų ar perdirbamų komunalinių atliekų kiekiu, tekstilės atliekų tvarkymo problema, taip pat savivaldybėje esančia didžiausia šalyje šilumos kaina. Neatmestinas ir vykstantis rekreacinių išteklių kokybinis ir kiekybinis nykimas, o vietos bendruomenė yra praradusi ryšį su savo aplinka, todėl dažnai nepriima atsakomybės už drastiškus gamtovaizdžio pokyčius, su tuo yra susijęs gyventojų ir ūkio subjektų ekologinio raštingumo ir sąmoningumo nebuvimas, taip pat abejingumas tausojant gamtinę aplinką. Atkreipiamas dėmesys, kad dėl didėjančio turistų srauto ateityje didės aplinkos oro tarša ir žala gamtai.

Siekiant spręsti šias problemas, Neringos savivaldybės administracijos ir tarybos, savivaldybės įstaigų ir įmonių valdymas turėtų būti orientuotas į veiklos efektyvumo, skaidrumo ir kokybės užtikrinimą. Verta

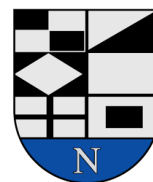
atkreipti dėmesį į identifikuotas **stiprybes bei galimybes**, kurios padėtų įgyvendinti 3 prioriteto tikslus, t.y. savivaldybės kompaktiškumą, gerą švietimo sektoriaus infrastruktūros būklę, tenkinamą socialinių paslaugų poreikį, gyvybingą ekonomiką bei aukštą saugumo lygį. Savivaldybės valdymo kokybė bei efektyvumas lemia gyventojų pasitenkinimą gyvenimu Neringoje, todėl itin svarbu, kad savivaldos institucijų ir įstaigų veikla atitiktų gyventojų poreikius bei lūkesčius, užtikrintų greitą ir skaidrų sprendimų priėmimą. Kokybiškas ir optimizuotas savivaldybės valdymas kuria palankią aplinką verslui ir investicijų pritraukimui. Svarbu užtikrinti kokybišką švietimą ir sveikatos priežiūrą, pasitelkiant žmogiškųjų išteklių pritraukimą ir inovacijas.

Tam, kad minėtų problemų poveikis mažėtų ir būtų įgyvendintas 3 prioritetas, buvo suformuoti tikslai (3), jų įgyvendinimui 11 uždavinių ir parengtas priemonių planas.

8. pav. 3 prioriteto tikslai ir uždaviniai

Šaltinis: sudaryta autorių

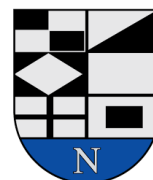

3. lentelė. 3 prioriteto. Efektyvus Neringos savivaldybės valdymas priemonių planas.

Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Igyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
3 PRIORITETAS. EFEKTYVUS NERINGOS SAVIVALDYBĖS VALDYMAS				
3.1. tikslas. Technologinės pažangos vystymas				
3.1.1. Uždavinys. Vykdyti elektroninių viešųjų ir administracinių paslaugų ir informacinių technologijų diegimą savivaldybės įstaigose ir organizacijose, biudžetinėse įstaigose				
3.1.1.1.	Pažangios, tolygios ir prieinamos informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros sukūrimas	Bendros infrastruktūros sukūrimas ir palaikymas – 1 vnt. Informacinių technologijų veiklos ir plėtros įgyvendinimas – 100 proc. Kompiuterizuotų ir saugių darbo vietų skaičius – 50 vnt.	2021-2030	NSA
3.1.1.2.	Teikiamų paslaugų skaitmenizavimo vykdymas	Skaitmenizuotų paslaugų ¹¹ skaičius – 10 vnt. Naudotojų pasitenkinimo lygis paslaugomis – 80 proc. Atvirų duomenų paketo sukūrimas ir jo palaikymas – 1 vnt.	2021-2030	NSA
3.1.2. Uždavinys. Padidinti gyventojų įsitraukimą į savivaldybės procesus				
3.1.2.1.	Informacinių technologijų valdymo ir raštingumo didinimo priemonių įgyvendinimas	Priemonių skaičius – 10 vnt. Dalyvių skaičius – 500 asm.	2021-2030	NSA
3.1.2.2.	Dalyvaujamojo biudžeto įgyvendinimas	Realizuotų projektų skaičius – 7 vnt.	2023-2030	NSA
3.1.2.3.	Skaidraus valdymo užtikrinimas, sukuriant efektyvią biudžetinių įstaigų veiklos vertinimo sistemą	Skurta sistema – 1 vnt. Gyventojų pasitenkinimo lygis – ne mažiau nei 80 proc.	2021-2030	NSA
3.1.2.4.	Gyventojų įtraukties per komunikacijos ir savanorystės veiklas didinimas	Įtrauktų gyventojų / savanorių skaičius – 400 asm. Atlikti gyventojų nuomonės tyrimai – 5 vnt.	2021-2030	NSA
3.2. tikslas. Viešųjų paslaugų kokybės gerinimas				
3.2.1. Uždavinys. Užtikrinti kokybišką švietimo paslaugų teikimą				
3.2.1.1.	Šiuolaikinius poreikius atitinkančios ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų veiklos užtikrinimas	Paslaugų gavėjų skaičius – 200 asm.: • Ikimokyklinis ugdymas – 70 asm. • Bendrojo ugdymo – 130 asm. Modernizuotų įstaigų skaičius – 3 vnt. Pasitenkinimo lygis teikiamomis ugdymo paslaugomis – 80 proc.	2021-2030	NSA, švietimo įstaigos
3.2.1.2.	Šiuolaikinius poreikius atitinkančios neformaliojo ugdymo įstaigų veiklos užtikrinimas	Įstaigų skaičius – 2 vnt. Neformaliojo ugdymo paslaugų gavėjų skaičius – 150 asm. Pasitenkinimo lygis teikiamomis neformaliojo ugdymo paslaugomis – 80 proc.	2021-2030	NSA, švietimo įstaigos
3.2.1.3.	Ugdymo programų rėmimo įgyvendinimas	Programų skaičius – 8 vnt. Pasinaudojusių programa gavėjų skaičius – 80 proc. ¹²	2021-2030	NSA, švietimo įstaigos

¹¹ Įtraukiamos savivaldybės ir jai pavaldžių įstaigų paslaugos.

¹² Santykis nuo visų lankančių ugdymo įstaigas vaikų skaičiaus.

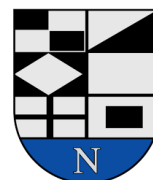

Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
3.2.1.4.	Pedagogų kompetencijų tobulinimo organizavimas	Pedagogų, dalyvavusių stažuotėse ir mokymuose, skaičius – 20 asm. ¹³ Pedagogų, patobulinusių kompetenciją, skaičius – 10 asm. Paskatintų pedagogų skaičius – 30 asm.	2021-2030	NSA, švietimo įstaigos
3.2.1.5.	Neformaliųjų ugdymo programų suaugusiems parengimas ir įgyvendinimas	Projektų skaičius – 20 vnt. Dalyvių skaičius – 200 asm.	2021-2030	NSA, švietimo įstaigos
3.2.1.6.	Motyvavimo ugdymui(si) sistemų sukūrimas bei tobulinimas	Švietimo bendruomenę motyvuojančių priemonių skaičius – 2 vnt.	2021-2030	NSA, švietimo įstaigos
3.2.2. Uždavinys. Padidinti įvairių savivaldybės sektorių tinklaveiką				
3.2.2.1.	Įvairių savivaldybės sektorių tinklaveikos sukūrimas	Parengtų ir įgyvendintų tinklaveikos programų skaičius – 1 vnt.	2021-2030	NSA
3.2.2.2.	Efektyvios įvairių sektorių darbuotojų kvalifikacijos didinimo ir kompetencijų ugdymo priemonių sistemos sukūrimas	Specialistų / darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, dalis – 80 proc.	2021-2030	NSA
3.2.2.3.	Efektyvaus kultūros įstaigų valdymo, tobulinant kultūros srities teisinį reguliavimą ir finansavimo privataus sektoriaus lėšomis sąlygas, užtikrinimas	Inicijuotų nacionalinio lygmens teisės aktų pakeitimų skaičius – 4 vnt. Pakoreguotų vietos savivaldos lygmens teisės aktų skaičius – 5 vnt. Verslo paremtų projektų skaičius – 5 vnt.	2021-2030	NSA, kultūros įstaigos
3.2.3. Uždavinys. Padidinti sveikatos, socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą visų gyvenviečių gyventojams, vykdyti paslaugų plėtrą				
3.2.3.1.	Socialines ir sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūros sutvarkymas / atnaujinimas	Objektų skaičius – 2 vnt. (PSPC ir Neringos SPC) Paslaugų gavėjų, gaunančių paslaugas atnaujintuose objektuose, skaičius – 1700 asm.	2021-2030	NSA ir NSPC ¹⁴
3.2.3.2.	Viešųjų paslaugų pasiūlos vystymo užtikrinimas, viešosios infrastruktūros ir jos būklės, specialiųjų poreikių turintiems gyventojams, pagerinimas	Pritaikytų infrastruktūros objektų skaičius – 4 vnt.	2021-2030	NSA
3.2.3.3.	Esamų teikiamų socialinių paslaugų rūšių (bendrųjų socialinių paslaugų, socialinės priežiūros paslaugų, socialinės globos paslaugų) išlaikymas ir išplėtimas, socialinės paramos užtikrinimas	Paslaugų rūšių skaičius – 10 vnt. Paslaugų gavėjų nuomonės tyrimų skaičius – 5 vnt. Socialinės paramos gavėjų skaičius – 250 asm. ¹⁵ Gavėjų, patenkintų teikiamomis paslaugomis, lygis – ne mažiau nei 80 proc.	2021-2030	NSA ir NSPC

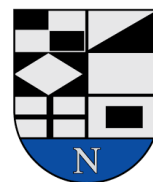
¹³ Kiekvienais metais.

¹⁴ Neringos socialinių paslaugų centras.

¹⁵ Kiekvienais metais

Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
3.2.3.4.	Kokybiškų sveikatos paslaugų teikimo organizavimas	<p>Paslaugų rūšių skaičius – 10 vnt. Prisirašiusių pacientų skaičius prie PSPC – 1600 asm. Paslaugų gavėjų nuomonės tyrimų skaičius – 5 vnt. Gavėjų, patenkintų teikiamomis paslaugomis, lygis – ne mažiau nei 80 proc. GMP poreikio užtikrinimas – 100 proc..</p>	2021-2030	Neringos PSPC
3.3. tikslas. Kurti žaliosios savivaldybės modelį				
3.3.1. Uždavinys. Organizuoti tvarų ir efektyvų energetinių išteklių panaudojimą				
3.3.1.1.	Daugiabučių modernizavimo programos parengimas ir kvartalinės renovacijos vykdymas	<p>Parengta renovacijos programa – 1 vnt. Renovuotų daugiabučių skaičius – 5 vnt. Įgyvendinta kvartalinė renovacija – 1 vnt.</p>	2021-2030	NSA
3.3.1.2.	Atsinaujančių energijos šaltinių plėtros vykdymas	<p>Parengta studija ir priemonių planas – 1 vnt. Įgyvendintų projektų skaičius – 5 vnt. Atsinaujančių išteklių panaudojimas viešojo sektoriaus infrastruktūroje – ne mažiau 80 proc.</p>	2021-2030	NSA, Uždaroji akcinė bendrovė „Neringos energija“
3.3.1.3.	Gatvių apšvietimo modernizavimas	Sutaupytas kWh kiekis – ne mažesnis nei 40 proc.	2021-2030	NSA
3.3.2. Uždavinys. Įdiegti žiedinės ekonomikos procesus				
3.3.2.1.	Žiedinės ekonomikos procesų įgyvendinimo programos parengimas ir sklandaus jos vykdymo užtikrinimas	<p>Parengta programa – 2 vnt. Išrūšiuotų, sutvarkytų atliekų kiekis – 28 000 t/metai Įgyvendintų procesų skaičius – 2 vnt.</p>	2021-2030	NSA
3.3.2.2.	Bendruomenės sąmoningumo didinimas ekologijos, tvarumo ir darnumo srityse	<p>Priemonių skaičius – 30 vnt. Atlikti gyventojų nuomonės tyrimai – 2 vnt. Gyventojų sąmoningumo lygis – ne mažesnis nei 80 proc.</p>	2021-2030	NSA
3.3.3. Uždavinys. Modernizuoti vandentvarkos ir nuotekų sistemas				
3.3.3.1.	Nuotekų valyklų modernizavimas (rekonstravimas)	<p>Modernizuotų nuotekų valyklų skaičius – 4 vnt. Išvalyta nuotekų – 100 proc.</p>	2021-2030	NSA, Uždaroji akcinė bendrovė „Neringos vanduo“
3.3.3.2.	Vandens ruošyklų modernizavimas (rekonstravimas)	<p>Ultrafiltracijos ir atvirkštinio osmoso membranų atnaujinimas vandens ruošyklose – 2 vnt. Atnaujintų vandens ruošyklų technologinį procesą užtikrinančių įrengimų skaičius – 3 vnt.</p>	2021-2030	NSA
3.3.3.3.	Lietaus nuotekų sistemos priežiūra	Parengtas ir įgyvendintas specialusis planas – 1 vnt.	2021-2030	NSA
3.3.4. Uždavinys. Vykdyti visapusišką aplinkos būklės stebėseną (kraštovaizdžio, paplūdimių bei vandens priežiūrą), taikyti taršą ribojančias priemones, siekiant užtikrinti kokybės išsaugojimą				

Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
3.3.4.1.	Aplinkos elementų stebėsenos vykdymas	Stebimų aplinkosaugos sričių skaičius – 5 vnt. Paplūdimių, apdovanotų Mėlynąja vėliava, skaičius – 2 vnt. Įvykdytų paplūdimių smėlio tyrimų skaičius – 10 vnt. Įvykdytų Kuršių marių vandens tyrimų skaičius – 10 vnt. Įvykdytų geriamojo vandens tyrimų skaičius – 20 vnt. Įvykdytų oro tyrimų skaičius – 8 vnt.	2021-2030	NSA
3.3.4.2.	Priemonių, aplinkos būklės kokybės gerinimui bei išsaugojimui, sukūrimas	Priemonių skaičius – 5 vnt. Sutvarkyti nendrių plotai – 10 ha Suteiktos veterinarinės priežiūros paslaugos – 80 vnt. Želdynų ir želdinių priežiūros komisijų protokolų skaičius – 60 vnt. Išduotų leidimų, savivaldybei priklausančių miškų sanitariniam kirtimui, skaičius – 5 vnt. ¹⁶	2021-2030	NSA
3.3.5. Uždavinys. Organizuoti efektyvų savivaldybės administracijos jai pavaldžių įstaigų valdymą bei valstybių funkcijų vykdymą				
3.3.5.1.	Neringos savivaldybės tarybos darbo organizavimo užtikrinimas	Neringos savivaldybės tarybos darbo organizavimas – 15 tarybos narių Administruotas mero fondas – 1 vnt.	2021-2030	Neringos savivaldybės taryba
3.3.5.2.	Efektyvaus Neringos savivaldybės administracijos darbo organizavimas	Darbuotojų, patobulinusių administracinius įgūdžius, – 100 proc. Atlikti gyventojų nuomonės tyrimai – 5 vnt. Gyventojų pasitenkinimo lygis teikiamomis paslaugomis – ne mažiau 80 proc.	2021-2030	NSA
3.3.5.3.	Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybei) funkcijų vykdymas	Įvykdytos valstybinės (valstybės perduotos savivaldybei) funkcijos – 100 proc. Atlikti gyventojų nuomonės tyrimai – 5 vnt. Gyventojų pasitenkinimo lygis teikiamomis paslaugomis – ne mažiau 80 proc.	2021-2030	NSA
3.3.5.4.	Biudžetinės įstaigos „Paslaugos Neringai“ veiklos organizavimas	Efektyvus įstaigai pavestų funkcijų organizavimas bei vykdymas – 1 vnt. Atlikti teikiamų paslaugų nuomonės tyrimai – 4 vnt. Paslaugų gavėjų pasitenkinimo lygis – ne mažesnis nei 80 proc.	2021-2030	BĮ „Paslaugos Neringai“
3.3.5.5.	Viešųjų paslaugų kokybės gerinimas	Viešojo valdymo tobulinimo priemonių skaičius – 5 vnt. Administracinės naštos mažinimo priemonių skaičius – 5 vnt. Atlikti gyventojų nuomonės tyrimai – 5 vnt. Gyventojų pasitenkinimo lygis teikiamomis paslaugomis – ne mažiau 80 proc.	2021-2030	NSA

¹⁶ Išduotų leidimų kirsti miškus skaičius (sanitariniai kirtimai reikalingi miško priežiūrai).

Nr.	Priemonės pavadinimas	Priemonės pasiekimo rodiklis	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakingos institucijos
3.3.5.6.	Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbo organizavimas	Atliktų auditų skaičius – 10 vnt. Atliekamos funkcijos pagal įstaigos nuostatus – 100 proc.	2021-2030	Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
3.3.6. Uždavinys. Organizuoti ir įgyvendinti viešojo saugumo ir nusikalstamumo prevencijos užtikrinimo priemonės				
3.3.6.1	Nusikalstamų veikų ir teisės pažeidimų prevencijos programos įgyvendinimas	Įgyvendintų korupcijos prevencijos programų skaičius – 10 vnt. Įgyvendintų nusikaltimų ir prevencijos programų skaičius – 10 vnt.	2021-2030	NSA
3.3.6.2.	Viešosios tvarkos organizavimas ir vykdymas	Sumažėjęs viešosios tvarkos administracinių pažeidimų lygis – 5 proc. ¹⁷ Gyventojų pasitenkinimo lygis dėl viešosios tvarkos organizavimo – ne mažiau 80 proc.	2021-2030	NSA

¹⁷ Kiekvienais metais.

NERINGOS SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO IKI 2030 METŲ FINANSINIS VERTINIMAS

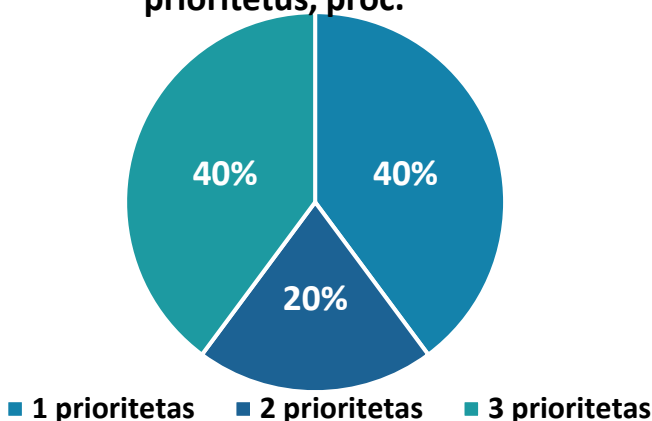
Orientacinis lėšų poreikis Neringos strateginiam plėtros planui iki 2030 metų įgyvendinti siekia apie 268 941 000 Eur (4 lentelė). Ši suma nurodo bendrą finansinių išteklių poreikį, kuris yra reikalingas numatytiems prioritetams įgyvendinti.

4. lentelė. Lėšų poreikio pasiskirstymas pagal prioritetus, tūkst. Eur.

Prioritetai	Finansavimo šaltiniai				Iš viso lėšų poreikis
	Savivaldybės biudžetas	Valstybės biudžetas	ES lėšos	Kiti fondai, kitos lėšos	
1 PRIORITETAS. Darnaus pajūrio ir vandens turizmo bei konkurencingumo augimas	17725	42910	33825	12685	107145
2 PRIORITETAS. Patrauklios aplinkos gyvenimui ir poilsiui kūrimas	31030	17820	4207	1595	54652
3 PRIORITETAS. Efektyvus Neringos savivaldybės valdymas	76347	25917	4775	105	107144
Iš viso	125102	86647	42807	14385	268941

Didžiausia išlaidų dalis bus patirta įgyvendinant 1 prioriteto „Darnaus pajūrio ir vandens turizmo bei konkurencingumo augimas“ ir 3 prioriteto „Efektyvus Neringos savivaldybės valdymas“ priemones. Šių prioritetų priemonių įgyvendinimui reikalingas lėšų poreikis sudaro atitinkamai po 40 proc. visų planuojamų išlaidų (9 paveikslas). 2 prioriteto „Patrauklios aplinkos gyvenimui ir poilsiui kūrimas“ priemonių įgyvendinimui numatomų lėšų suma siekia 54 652 tūkst. Eur ir sudaro 20 proc. visų planuojamų lėšų poreikio (9 paveikslas).

Lėšų poreikio pasiskirstymas pagal prioritetus, proc.

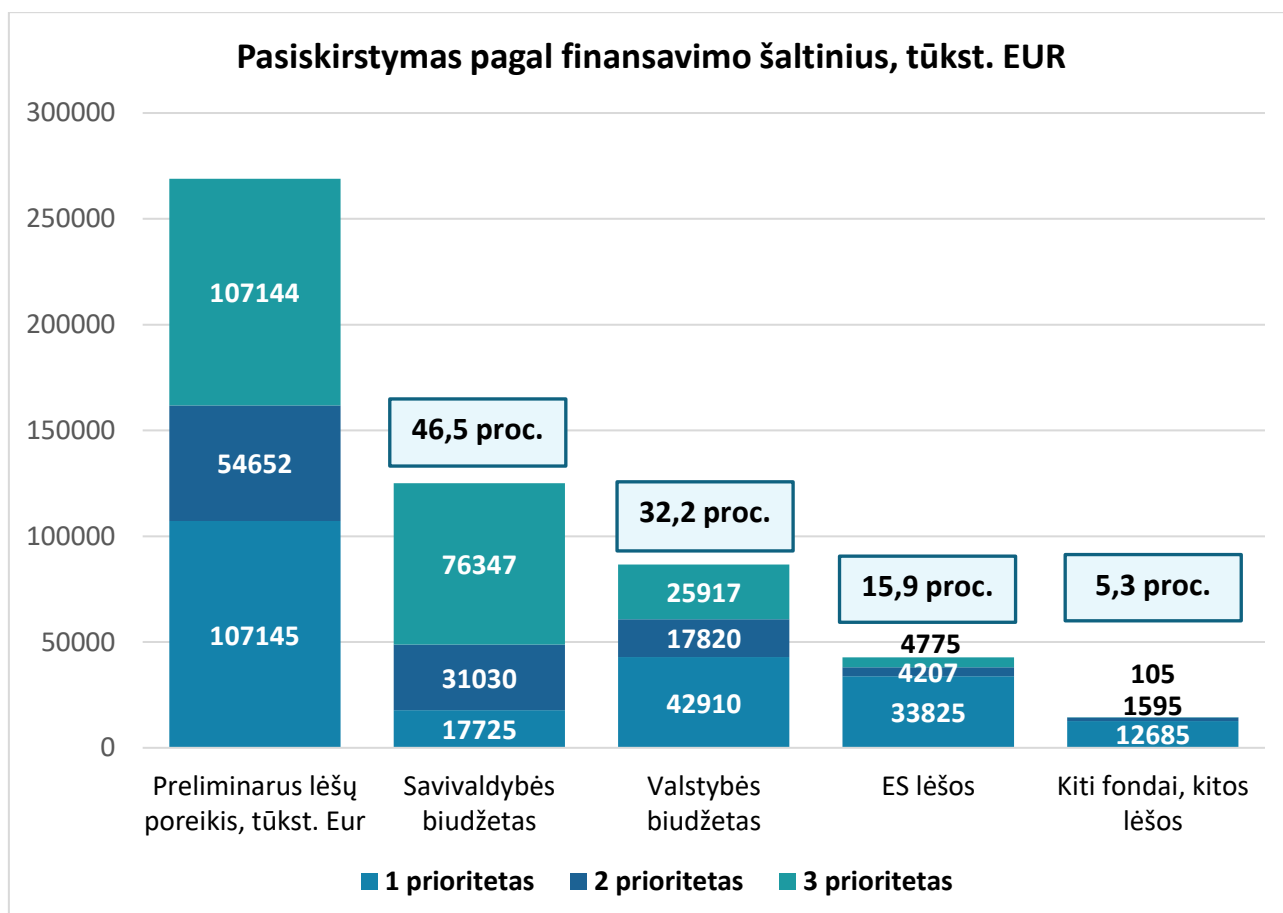
9. pav. Lėšų poreikio pasiskirstymas pagal prioritetus, proc.

Šaltinis – sudaryta autorių

Siekiant įgyvendinti Strateginį planą pilna apimtimi, planuojama pasinaudoti Neringos savivaldybei prieinamais finansavimo šaltiniais. Išskiriami pagrindiniai savivaldybei prieinami finansavimo šaltiniai: Neringos savivaldybės biudžetas, valstybės biudžeto lėšos, ES paramos lėšos ir kiti finansavimo šaltiniai, kuriuos sudaro privačios ir kitų fondų lėšos.

Preliminarus lėšų poreikis Neringos savivaldybės strateginiam plėtros planui iki 2030 m. įgyvendinti planuojamas nurodant ir priemonių įgyvendinimo finansavimo šaltinius. Didžiausias finansinis indėlis bus Neringos savivaldybės, kuris siekia 46,5 proc., valstybės biudžeto lėšos sudaro 32,2 proc. ir ES struktūrinių fondų lėšos – 15,9 proc. bei kiti fondai, kitos lėšos – 5,3 proc. (10 paveikslas).

10. pav. Lėšų poreikio pasiskirstymas pagal finansavimo šaltinius, tūkst. Eur

Šaltinis – sudaryta autorių

NERINGOS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO 2021–2030 METAMS PRIORITETŲ VERTINIMO EFEKTO RODIKLIAI

DARNAUS PAJŪRIO IR VANDENS TURIZMO BEI KONKURENCINGUMO AUGIMAS

 Didėjantis Vidutinis mėnesinis (bruto) darbo užmokestis	 Didėjantis Svečių (turistų) skaičius	 Didėjantis Svečių (turistų) nakvynių skaičius	 Didėjantis Užimtumo lygis	 Didėjančios Materialinės ir tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui
---	--	---	---	---

PATRAUKLIOS APLINKOS GYVENIMUI IR POILSIUI KŪRIMAS

 Didėjantis Gyventojų skaičius	 Didėjantis Kelionių viešuoju transportu skaičius	 Didėjanti Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	 Didėjantis Neringos savivaldybės gyvenimo kokybės indeksas	 Didėjantis Elektra varomų transporto priemonių skaičius	 Didėjantis Lankytojų skaičius muziejuose	 Didėjantis Kultūros įstaigų lankytojų skaičius
---	--	---	--	---	--	--

EFEKTYVUS NERINGOS SAVIVALDYBĖS VALDYMAS

 Didėjantis Valstybinių brandos egzaminų rodiklis	 Didėjanti Prie VšĮ NSPC prisirašiusių gyventojų dalis	 Didėjantis Neformaliojo švietimo galimybių mokykloje ir kitur besinaudojančių mokinių dalis	 Nemažėjantis Savivaldybės tarybos rinkimuose dalyvavusių rinkėjų skaičius	 Mažėjantis Užregistruotų nusikalstamų veikų skaičius, 1000-iai gyv.	 Didėjanti Pakartotinai naudojamų ar perdirbamų komunalinių atliekų dalis	 Mažėjantis Asmenų ir šeimų įtrauktų į laukiančiųjų socialinio būsto sąrašą skaičius	 Mažėjantis Komunalinių atliekų kiekis 1-am gyv.	 Didėjantis Renovuotų daugiabučių namų, didinant energetinį efektyvumą, skaičius
--	---	---	---	---	--	---	---	---